

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

از دلاستان سعدی بیاموزیم

(شمیمی از دلاستان برای نوجوانان)

جواد جعفری نسب

سیده مژگان بهزادیان

سرشناسه	۱	جعفری نسب، جواد، ۱۳۵۲ -
عنوان قراردادی	۲	گلستان، برگزیده، شرح
عنوان و نام پدیدآور	۳	از گلستان سعدی بیاموزیم : شمیمی از گلستان برای نوجوانان / جواد جعفری نسب، سیدمژگان بهزادیان.
مشخصات نشر	۴	سبزوار: ابن یمین، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۵	۸۰ ص: ۱۴/۵/۲۱۰۵/۵ س.م.
شابک	۶	۵۰۰۰۰ ریال ۴-۶-۹۶۲۳۹-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	۷	فیبا
یادداشت	۸	کتابنامه.
عنوان دیگر	۹	شمیمی از گلستان برای نوجوانان .
موضوع	۱۰	سعدی، مصطفی بن عبدالله، - ۶۹۱ق. / گلستان -- نقد و تفسیر
نوع	۱۱	Sadi, Mosleh-ibn Abdollah . Golestan -- Criticism and Interpretation
زبان	۱۲	نثر فارسی -- قرن ۷ق.
نوع	۱۳	th century Persian prose literature --
موضوع	۱۴	نثر فارسی -- قرن ۷ق. -- تاریخ و نقد
نوع	۱۵	th century -- History and criticism Persian prose literature --
شناسه افزوده	۱۶	بهزادیان، سیدمژگان، ۱۳۵۲ -
شناسه افزوده	۱۷	سعدی، مصطفی بن عبدالله، - ۶۹۱ق. / گلستان، برگزیده، شرح
رده بندی کنگره	۱۸	۱۳۹۵ ج ۴/۲۱۷ PIR۵۲۱۲
رده بندی دیویی	۱۹	۸۰ [ج]
شماره کتابشناسی ملی	۲۰	۴۶۰۳۴

نشر ابن یمین

از گلستان سعدی بیاموزیم

مؤلفان: جواد جعفری نسب، سیدمژگان بهزادیان

نوبت چاپ: اول پیاپی ۹۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: کامیاب

شابک: ۴-۴-۹۶۲۳۹-۹۶۴-۹۷۸

ناشر: ابن یمین

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

سبزوار - خیابان بیهق نشر ابن یمین ۰۹۱۵۹۷۰۳۹۱۰

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	زندگی نامه سعدی
۱۳	آثار سعدی
۱۵	از سعدی چه می توان آموخت؟
۱۷	«شکرگزار خدا باشیم و او را ستایش کنیم»
۱۷	«خدا را
۱۹	شکر آدمیت
۲۰	«دوست خوب را
۲۰	کمال هدشین
۲۱	ارزش دوستی
۲۱	سیرت اخوان الصفا
۲۲	«از همنشین بد بپرهیزیم
۲۲	با نادان میبوند
۲۲	فرشته و دیو
۲۳	«رازدار باشیم
۲۳	بازرگان خسارت دیده
۲۴	آب ز سرچشمه ببند
۲۵	«از اسراف و پرخوری بپرهیزیم
۲۵	اندرون از طعام خالی دار
۲۶	اندازه نگهدار
۲۷	موجب تندرستی
۲۸	«قدرشناس پدر و مادر باشیم
۲۸	چهل جوانی
۲۹	پسر حق ناشناس

- ۳۰ < برای تعلیم و تربیت قابلیت ذاتی لازم است
- ۳۰ تربیت پسر کردن
- ۳۱ در همه سنگی نباشد زر و سیم
- ۳۱ نرود میخ آهنین در سنگ
- ۳۳ < سخن چینی نکنیم
- ۳۳ سخن چین بدبخت
- ۳۴ < کار را به کاردان بسپاریم
- ۳۴ چشم پزشکی بيطار
- ۳۴ دانا کند ناپرهیزگار
- ۳۵ < مسود نباشیم
- ۳۵ حسود آنچه کند
- ۳۶ حسود کوه است
- ۳۷ آلا تا نخواهی بار بر خود بود
- ۳۸ < غیبت نکنیم
- ۳۸ سعدی پرهیزگار!
- ۴۰ < نیکوکار و بخشنده باشیم
- ۴۰ سخاوت بهتر از شجاعت
- ۴۰ بزرگی بایست بخشنده کن
- ۴۲ هر که نانش نخورد نامش نبرد
- ۴۲ بنی آدم
- ۴۳ < قانع باشیم
- ۴۳ به نانی بساز
- ۴۴ توانگری به قناعت به
- ۴۴ بار منت خلق
- ۴۵ من کفش نداشتم او پا نداشت
- ۴۶ < حریص نباشیم
- ۴۶ ماخولیای حرص

- ۴۷ هنوز نگران است
- ۴۸ < بلند هفت باشیم
- ۴۸ منت حاتم طائی نبریم
- ۴۹ < سنجیده سخن بگوئیم
- ۴۹ وزیر سنجیده گو
- ۵۰ کلید در گنج صاحب هنر
- ۵۰ سختدان پرورده
- ۵۲ < اللهم وستم بیرهیزیم و مردم آزار نباشیم
- ۵۲ ردنت به که مردم آزاری
- ۵۳ دود دل در میان
- ۵۴ اگر ز اغ رعیه ملک خورد سببی
- ۵۴ فتنه خفته به
- ۵۵ < قدر سلامتی و امنیت برداریم
- ۵۵ غلام دریا ندیده
- ۵۷ < به قضا و قدر اعتقاد داشته باشیم
- ۵۷ صیاد و ماهی
- ۵۸ چون اجلش رسید
- ۵۸ برساند خدای عز و جل
- ۵۸ صیاد بی‌روزی
- ۵۹ < ثروت به تنهایی نجات‌بخش نیست
- ۵۹ بچه پولدار و بچه فقیر
- ۶۰ پیاده و سواره
- ۶۲ < از ظاهرسازی و دورویی بیرهیزیم
- ۶۲ نماز و طعام
- ۶۳ عابد ریاکار
- ۶۴ < به ظاهر دیگران قضاوت نکنیم
- ۶۴ و لیک می‌توان از زبان مردم رست

۶۶	« پندپذیر باشیم
۶۶	ادب بی ادبان
۶۶	گفت عالم به گوش جان بشنو
۶۹	« از بخل بپرهیزیم
۶۹	زور در میان جان است
۷۰	آنکه داشت و نخورد
۷۱	« از دین به زیبایی تبلیغ کنیم
۷۱	از مهر خدا بخوان
۷۲	« عاشق هنر باشیم
۷۲	گرفتی نیست تو را کز طبع، جانوری
۷۳	« قدر عمر را بدانیم
۷۳	عمر برف است، کتابت
۷۵	« علم با عمل ارزشمند است
۷۵	آنکه آموخت و نکرد
۷۶	زنبور بی غسل
۷۷	« اعتدال را رعایت کنیم
۷۷	درستی و نرمی به هم در به است
۷۸	« در تربیت کودکان جدی باشیم
۷۸	معلم سخت گیر
۸۰	فهرست منابع

مقدمه

امروزه یکی از گفتمان‌های غالب در جامعه ما، گفتمان سبک زندگی ایرانی-اسلامی است. فرهنگ‌سازی برای روی آوردن هم‌وطنان به ویژه جوانان و نوجوانان به شیوه‌های درست رفتار اجتماعی که ریشه در فرهنگ و منش ایرانی داشته باشد و منطبق با آموزه‌هایینی اسلام باشد، مورد نظر اندیشمندان فرهنگی است.

در این راستا، پیش چشم داشتن الگوهای رفتاری که برخاسته از متن تاریخ و فرهنگ اصیل ایران باشد امری روری به نظر می‌رسد. تاریخ دیرپای ایران، مفتخر به معلمان بزرگی است که آموزه‌ها را هر یک می‌تواند الگوهای مناسبی برای تدوین و تبیین فرهنگ و تمدن ما در دنیای امروز باشد.

سعدی شیرین گفتار که از او به عنوان (فرمانروای ملک سخن) یاد می‌شود، یکی از آن معلمان بزرگ ایرانی-اسلامی است. از لایه‌های گلیستانش می‌توان به زوایای پیدا و پنهان زندگی ایرانیان سرگ کشید و آموختنی‌های فراوان آموخت.

در این مجال برآنیم که نکته‌هایی اخلاقی را از خلال حکایات داستان سعدی برگزینیم و به گونه‌ای ساده و روان و زودپای، دسته‌بندی کنیم تا برای آشنایی همگانی با گلستان سعدی، دریچه‌ای فراوری نوجوانان دانش‌آموز گشوده شود و در ضمن آن، تشریفاتی اندر زهای حکیمانه‌ی سعدی بر دل و جان‌شان بنشیند.

نکته‌ای دیگر که سبب‌ساز تدوین این مجموعه بوده است، ضرورت توجه به کتاب و کتاب‌خوانی در جامعه امروز ایران است. شاید برای نوجوان ما به دست گرفتن و خواندن کلیات حجیم سعدی یا مجموعه‌ی کامل حکایات گلستانش، امری دشوار به نظر آید؛ ولی

خواندن این کتاب مختصر که گل‌هایی از همان گلستان را در بر دارد و به خوبی می‌تواند
فتح باب آشنایی با گلستان سعدی باشد، چندان سخت و دشوار نیست.

در انتخاب حکایات به سادگی و روانی و کوتاهی حکایات نظر داشته‌ایم و به این مهم که
همه حکایات حاوی نکته‌ای اخلاقی و آموزنده باشد، اهمیت داده‌ایم.

نوجوان ایرانی در راه پیشرفت و ترقی علمی نباید از پیشینه‌ها و ریشه‌های فرهنگی خود
بی‌اثر باشد و گلستان سعدی یکی از آن ریشه‌هاست.

اینه چنین گزیده‌هایی از دیگر آثار فاخر ادب فارسی مانند بوستان سعدی، سیاست‌نامه،
قاپوس‌نامه، تاریخ بیهقی، کلیله و دمنه و دهها کتاب دیگر هم میسر است و هر کدام از
این گزیده‌ها اگر شناسا، با درک و دریافت نوجوانان تدوین شود در آشنایی نسل فردا با
ذخایر فرهنگی ایران روز و نیم راهگشا خواهد بود.

با سپاس

جعفری نسب - بهزادیان